

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egyes évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

IV. ker., Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Tisza és az alkotmány.

— Irta: Halasi János. —

Magyarország miniszterelnöke két el-
lenséges táborra osztotta a polgárságot,
lázás szenvedélyvel erősíti mindegyik tá-
bor a maga igazságát, senkisémet igyek-
szik a felkorbácsolt szenvedélyeket tom-
pítani.

A viták fergetegéből kisívit az elke-
seredésnek éles hangja és folyton széle-
sebb hullám-gyűrűben terjed a hangulat,
hogy gróf Tisza István a jogfolytonosság
megsértésével alkotmányos életünk üte-
rét metszi át. Az ellentétek kiélesedtek,
és fájdalom többé ki nem egyenlíthetők,
mert a többségnek ugyanaz a jelszava,
mint az ellenzéknek, ez is, az is, az al-
kotmány védőjének szerepében lép fel.
Pedig mindkettőnek nem lehet igaza.

Valódi és tiszta parlamentarizmus
nálunk ki nem fejlődhetett, mivel a par-
lamentari többség, mely kormányt ad az
országnak, soha sem tartotta feladatának
a kebeléből kikerült kormányokat ellen-
őrizni és, ténykedéseiket bírálni és mivel
a parlamenti kormányformának egyik fő-
vonása: a politikai pártok váltó gazdasága
nálunk hiányzik és épen betegé tette
parlamentaris életünket az, hogy a több-
ség akarata az utóbbi években tényleg

nem érvényesülhetett. De ha ennek okát
keresem, az okot nem a parlament ház-
szabályaiban találom meg: a hiba ott rej-
lik, hogy a többségre 37 éves egyed
uralma sorvasztólag hatott, ez a hosszú
uralom megörölte a legjobb erőket és az
idők sulya alatt a szabadelvű párt elaggott,
kezéből a gyepelő kiesett, a vezetés ereje
és hatalma kezén elkallódott, és az igaz-
ság az, hogy maga a többség engedte át
hatalmának egy java részét az ellenzéknek,
hogy elég erős legyen az ellenzék a
nemzeti aspirációkért folytatott küzdel-
mében.

Gróf Tisza István látta a bajt, előtte
csak az az egy cél lebegett, hogy a több-
ség hatalmát biztosítsa és a helyett, hogy
arra gondolt volna, hogy ezt a hatalmat
azon a természetes uton lehet visszazere-
ezni, a mely uton elszívárgott: *Erőszak-
hoz folyamodott.*

Tessék a többséget kitanítani köte-
lességeire, tessék a többségnek program-
mot adni, ebbe a nemzet aspirációit és
jogainak védelmét belevinni és akkor az
a levedlett hatalom ismét nyomában fog
járni. mert az ellenzékben van annyi ha-
zafias belátás, hogy a többségi akarat ér-
vényesülésének, mikor az a többség hasz-
nos munkát végez, kerékkötője nem lesz.
Az erőszak útján gróf Tisza Istvánt

nem követhetjük s az alkotmányos for-
mák erőszakos megsértését egy szeren-
csétlen kísérletnek tartjuk, melybe a
nemzet beletörődni nem fog és a többség
hatalmának érdekében elkövetett ez az
alkotmányszegés csak arra való, hogy az
ellenzékét végleg elkészerítse és közéletünk
elvadulását állandósítsa.

Alkotmányunkra féltékenyek vagyunk,
e nélkül nem élhetünk. Az alkotmány a
magyar embernek az, a mi az éhezőnek
a betevő falat; a mi közérdekünk az
egyenlőség, testvériség és közszabadság,
állami függetlenségünk és állami önállósá-
gunk, ez mind a mi alkotmányunk, melyhez
ne nyuljon se barát, se ellenség; a ki az
alkotmány tilosába téved, azt jogunk van
onnan kitiltani.

Döntsön a nemzet.

Irta: dr. Pröhle Vilmos.

Megtörtént tehát, amit sokan lehe-
tetlennek tartottak és pedig nem csak
Lengyel Zoltán, Polónyi Géza és más
olyan politikusok, kiknek nevével a kor-
mánpárt teljes erejével igyekezett dis-
kreditálni az ellenzék hazafias küzdelmét,
hanem amit lehetetlennek tartottak olyan
emberek is, mint Apponyi Albert: a kép-
viselőház exlexben feloszlatott, mint

T Á R C A.

Ez is mese.

Irta: Szilánk.

A „Szabolcs“-ban olvastam egy „Bün-
hődés“ cz. elbeszélést, melyben annak írója
egy „komoly patikus“ által ostoroztatja a női
csaláságot és egyet mesél a „magas köny-
velőnek“ és „kis postás“-nak, melyet azok
persze készpénzül vesznek és szentül meg-
vannak győződve, — különösen azóta! —
hogy a nő, — és csak a nő! — és „min-
den nő csalfa, és annak hazug minden szava!“

Mikor ezt elolvastam, eszembe jutott a
Kökény Tera rövid története, aki . . . — no,
de ne vágjunk eléje, hanem kezdjük, — ahol
minden tisztességes mesterember szokta: —
az elején, vagy rövidség okáért csak onnan,
mikor Kökény Tera sirva beszélt a legény-
nek ott a malom alatt, az erdő szélén:

— Hát ugy-e igaz, amit beszélnek a
faluban? . . . Mit is törődnél te ilyen sze-
gény molnár legény leányával, mint én va-
gyok. Tudom, hogy nem hozzád illek. Ta-
lálsz te, találtál is gazdagot, parádésat. De

hát én! . . . mi lesz velem? Négy esztendeig
hittem, hitegetél és szerettelek, szeretted. Ta-
lán akadt vón' szerencsém így is, derék mun-
kásember, de te mindig lebeszélte . . . S
most két gyermek anyjának nevez . . . És
Tera sirt, sirt és megint sirt . . . Mást mit
tehetett?!

A legény megindult rajta, elfogódott a
szíve, mikor a két gyerekről hallott, akiket
nagyon szeretett és közelebb lépett a lányhoz.

— Azért mégis téged szeretlek, Tera!

— Mért veszed hát feleségül? — sirta
rá Tera.

— De a szívem a tied marad! — És
gyorsan a szenvedély mohóságával ölelte ma-
gához a leányt és ölelte, ölelte, nagyon
ölelte . . . Mást mit tehetett.

— Mondd, hogy akkor is szeretsz! Ugy
e ugy is szeretsz?! — lihegte a legény
szenvédélyesen.

Tera megértette:

— Akkor is, ugy is?! — Hát azt aka-
rod?! Értem, értem! — szólt a lány zavar-
tan, őszinte fájdalommal és lefejté magáról
az ölelő karokat. Majd folytatá:

— És mi lenne a vége, ha szeretnők
egymást akkor is, ugy is?! . . . Csak me-
gint — — szégyen és örökös kétség, bánat
. . . Nem, nem! — Csak szeresd helyettem

azt a gazdagot, akit feleségül akarsz venni
. . . Nem rontom meg boldogságodat, nem
állok utadba; maradjon az újjadon a gyűrű.
Én majd csak elfelejtek mindent s megleszek
valahogy nagy bánatommal, de ne csalj meg
értem senkit . . . ezt ne tedd meg ezt nem
kívánom! . . .

A legényt ez a nem várt, őszinte szó
megdöbbséte. Nem tudott szólani. Mintha va-
lami fojtogatta volna. Sok minden eszébe jut-
hatott, de nem szólt semmit . . . A leány
megtörölte könnyes szemét s mintha egy
megnyugtató gondolata támadt volna, oda-
szólt a legénynek halkán:

— Haza megyek, áldjon meg az Isten!

— És elindult. A legény csak nézett utána,
míg a csapásmenti bokrok egészen eltakar-
ták. Szeretett volna utána rohanni. utána ki-
áltani, de egy különös érzés lebilincselte.

Tera meg hazament, nekiindult virágos
kis kertjének. Oda vitte szíve, lelke vágya.
Kiment aztán minden nap, minden este. Ha
nem is volt már kit várni csókra, ölelésre,
szeretkezésre . . . Elmúlt az, el. Lemondott
minden örömről, boldogságról. Árvább lett az
árvácska virágnál, mely távol húzódik meg
szerényen a mosolygó virágoktól. Olyan egy-
forma lett minden nap, egyiknek sincs ke-
vesebb bánata. Hetekig nem látták a leányt

Farsangi ujdonságok, u. m. ruha bevonatok,

huzat, gamzé gaas fodrok, cipők, keztyük, legyezők.

Ingek, gallérok, zsebkendők, kézelők, nyakkendők stb.

óriási választékban megérkeztek

Telephon 114.

EISLER KÁROLY üzletébe

Nyiregyházán.

ahogy őfelségének trónbeszédében szószerint bennfoglaltatik, a kormánynak az előterjesztésére. Andrassy Gyula gróf, magát a feloszlatás tényét nem tartotta és nem tartja törvénytelennek az adott körülmények, nevezetesen az exlex közepette sem, de a magyar király és a szent korona eszményi fenségével nem tartotta és nem is tartja összeegyeztethetőnek, hogy Magyarországon a magyar király — akár a miniszterelnök felelősségére is — olyan lépést tegyen, melyet a nemzet képviselőinek bár csak kisebbsége is törvénytelennek tart. Be kell ismernünk, hogy amilyen törvényes Apponyinak s az egyesült ellenzéknek felfogása, olyan loyális, sőt eszményien loyális Andrassy Gyula grófé; sőt meg is fordíthatjuk a tételt: ha az egyesült ellenzék azt állítja, hogy a feloszlatás ténye törvénytelen s a korona presztizsének ép úgy kárára válik, mint a nemzet alkotmányos intézményeinek, a felfogás e legszébb loyális, míg az Andrassy Gyula felfogása, mely a horonát kisebbség felfogásával szemben követett magatartásából esetleg eredhető kedvezőtlen megítéléstől félti, a legteljesebb mértékben törvényes, mert a magyar képviselőnek igen fontos, törvényes kötelessége az alkotmányos magyar király személyét minden néven nevezendő meghurcoltatástól megoltalmazni.

Apponyinak és Andrassinak felfogása csak abban különbözik, hogy Apponyi s az egyesült ellenzék a tényleges alkotmányos sértés lépésétől óvták a koronát felelős miniszterelnökéhez intézett beszédekben, Andrassy a törvénytelen látszatától is, de végeredményében a törvénytelen látszata éppen oly veszedelmeket rejthet magában, mint a tényleges törvénytelen, különösen akkor, mikor a nemzetnek van oka az utóbbtól is félnie, miután úgy a régi, mint közelmúltban ennek is letagadhatatlan bizonyítékait látta.

A házfeloszlatás ténye alkotmányos szem-

pontból befejezett dolog, mert bár az 1867. X. törvénycikk alapján törvénytelennek tartjuk is, nincs törvényünk mely azt mondaná, hogy egy feloszlatott Ház, amennyiben feloszlatása törvénytelen, újra összehíható vagy összehívandó régi állapotában.

A feloszlatás tényében törvénytelenként látó ellenzék szempontjából is csak célszerűtlen sőt ésszerűtlen lehet egy olyan Háznak visszaállítása, melyre nézve maga a többség erőszakolta ki a törvénytelen úton való feloszlatást.

Ennek okából mondjuk rá a feloszlatás tényére, hogy elfogadjuk; a király felkent személyét pedig hagyjuk meg ama pártok feletti magaslaton, hová őt elődeinek törvénytisztelete és igaz hazafi érzése helyezte.

Azonban ugyanakkor, érezve azt, hogy megadtuk ezzel Istennek ami az Istené, s a királynak ami királyé, tisztítsuk meg a levegőt minden személy imádtástól vagy átkozástól s csak azt a személyt, azokat a személyeket ostromoljuk, kik magukat és bizalmi állásukat törvényes alkotmányellenes elvekkal azonosítják.

A trónbeszéddel körülbelül egyidejűleg került nyilvánosságra a szabadelvűpártnak a nemzethez szóló kiáltványa.

Hu beszéd az, hogy a trónbeszédet nem őfelsége fogalmazza, hanem másvalaki s a trónbeszéd tartalmából és hangjából nem a királyt, hanem a felelős miniszterelnököt kell megítélni. A trón beszéd nem csempészett zárt helyi dolgozat, még akkor sem, ha minden betűjét a miniszterelnök írta saját kezével és pennájával: mikor a király elmondotta, a királyé s személye biztosíték, hogy nem mondott olyat, amit mondani nem akart, s nem hagyott ki olyasmit, amiről szólni akart.

A ház feloszlatása alkalmával elhangzott trónbeszéd pedig szinte az egyetlen megnyugtató valami, ami hosszú, hosszú idő óta felülről jött: constatalja, hogy a ház keveset dolgozott, mert számos akadály miatt keveset dolgozhatott, hogy

munkaképessége ennek a háznak nincs biztosítva s ezért őfelsége feloszlatja. Nincs abban se dorgatórium mely akár az ellenzéknek, akár a nemzet „mérgező illúzióból fakadt részegségének” szólna, nincs benne 1904. november 18-dikának kegyes méltatása, pedig ez hát volna olyan fontos politikai és gazdasági esemény, mint a marhasó árának alászállítása, pedig erre méltánylólag terjeszkedik ki a trónbeszéd. — Azonban, amit a trónbeszédben bele nem lehetett csempészni, belevitték azt gyönyörűségeen a szabadelvűpárt választási riadójába.

A szánalmas stilusban fogalmazott alkotás megérdemelné, hogy különös gondadal őriztetnék az idők végtelenségéig, mint diszpéldánya olyan irodalmi műnek és politikai irány-iratnak, melymiként a mesebeli farkas, azzal akarja csalogatni a kis kecskét, hogy: „Eressz be, ne félj tőlem, én vagyok a mamád”, s hozzá minden erejét összeszedi, hogy a hangja vékony és kecskeüzű legyen.

Van abban szó mindenről, csak az igazságról nem, melyet épp oly gondosan igyekeznek takargatni, mint az előbb említett állat a maga farkas voltát.

Amit az 1903-iki obstrukció követeléseiből parányi morzsákban teljesülve láttunk, azt a szabadelvű párt vívmányainak tünteti fel, ellenben kizárólag az ellenzék bűnének mondja, hogy a kormány állami létünk s gazdasági életünk kiépítése tekintetében nem tehetett annyit, mint a mennyit akart. Alkotmány és törvénytípárral vádolja az ellenzék, s alkotmányvédelemnek deklarálja azt, amit a miniszterelnök Perczellel együtt november 18-án elkövetett.

Igazán csodálatos, hogy népünkől annyi vakságot tételeznek fel, hogy eme frázisok mögött nem látja meg a mezteletlen valót.

Hissen ha alkotmányunkat az ellenzék ellen kell megvédeni, mely nemcsak katonákkal és szuronyokkal nem rendel-

a falubeliek. Mindenki tudta mi bántja szegény Kókény Tera szívét, mi gyötri lelkét. Nem is találkozott a legényekkel többet. Csak egy bánatos nótá hangzott minden este ott a kertek alatt:

„Szomorufűz hervadt lombja
Ráhajlott a sírhalomra!” . . .

*

Nagy vigás járja Kis Bogdányon. Dereg-dörög a cimbalom kora reggel óta. A hegedű olyan vigan szól, hogy még a falevelek is táncolnak, pedig csendes idő van, még csak a szellő se jár. Talpon az egész falu, apraja-nagyja, mintha csak piros pünkösdi napja volna, a lányok is fölverték az ünneplőt . . . Mert hát ma tartja lakzóját Máté Anti, a bíró fia, és hivatalos oda mindenki. Teheti, módjában áll az öreg Máténak; aztán első legény az Anti a faluban, meg egyetlen gyerek is, már csak hadd mulasson az egész falu! Meg oszt a menyasszony, már mint Kovács Boris is elég gazdag, az apja meg is mondta: olyan lakzót csap, hogy hét falura szóljon!

Hát az igaz is! Alig száll le az este, a lakodalmas ház udvarát cifra lámpionokkal világították ki. Volt is nagy csodálkozás. Ilyen csak a pálfalusi nagyságos urfi lakodalmas

volt! Huzta is a primás, a hat szál „hangász”-szal úgy hogy no, mert még ő se látott ilyen káprázatos gyönyörűséget mióta a vonót kezeli. A klarinétosnak meg majd el pukkadt a képes fele, úgy fujta! Nyakán vastagon kidüllettek az erek, úgy látszik szívből huzta a vigat, hogy hát: „Dombon van a házam” . . . De az egyik kontrás már belefáradt a munkába, oldalba is löki a primást:

— Elég les mán hé! — Aztán csak néha ütögette a hurt vonójával. De bezzeg élénk arcot vágott, mikor a völegény rákurjantott:

— Ne ácsorogj Válykos, az áldóját! s kalapját az égnek hányva, forgatta, pergette a cifra menyasszonyt.

Közbe-közbe megcsendültek a poharak, meg a nótá. Az öregek ott iszogatnak a nagy eperfa alatt, rá rágyujtanak egy-egy régi nótára.

Hejh, van itt nagy vigalom!
Észre se veszik, hogy hiányzik valaki . . . Kókény Tera . . . De hát minek is jönne ő ide?! Hisz ez a nap az ő legnagyobb boldogtalansága, fájdalma, keserve . . . Ez a vigás az ő halotti tora . . . Hogy miért! Talán mondani se kell . . . És még most is szereti Máté Antit.

Az az mégsem hiányzik! Elhozta őt az égő szerelem, titkon lopva . . . Még egyszer, utoljára . . . Ott sirdogál szegény, a Mátéék kertje alatt, egy bokor mögé húzódva hallgatja a vidám zajongást, a dalt, a völegény kurjongatását . . . Hej milyen vigan is járja — oszt mégis, mintha temetésre szólna. Nem is hallgatja sokáig. Bebetekintet, keres valakit a táncolók között, a völegényt . . . Meglátja, ott suttog a menyasszonynak boldogan, szerelmesen . . . No éppen eleget látott már, el indult is arra a nagy malom felé . . . Nem sir már, nem zokog . . . Könnyei csak úgy akaratlanul tolokodnak égő pillájára . . . Megy, megy . . .

. . . Olyan szomorúan zizeg, suttog a nád, a Zagyva vize meg bánatosan zug valami bus, nagyon szomorú alfató dalt, mikor ott a nagy gát alatt, hol legmélyebb az örvény egy testet ringat magába — a Kókény Tera holttestét . . .

Eddig szól az én mesém. Nem hosszú, mégis mond valamit. Jó lenne, ha legközelebb a „komoly patikus” ezt beszélné el a „magas könyvelő”-nek, meg a „kis postás”-nak. Ez is lehet olyan igaz mint az ő meséje! . . .

Báli ujdonságok

gase ruha-áthuzatok, plisse fodrok, csipkék, aplicatiók, sima és mintázott selymek. Lousienne méterje 80 krajcár. Ujdonság! crepe sublime!! Továbbá művirágok, legyezők, keztyűk, báli harisnyák stb., nagy választékban kaphatók:

Kohn Ignác üzletében, városház palota.

kezik, de a Házban is kisebbség, miért kellett akkor a hatalom birtokosainak november 18-dikán csinyt elkövetniök? Miért nem verték ki a Házból az ellenzék szuronynyal és golyóval s Apponyinak Kossuthnak és hiveiknek véres tetemei fölé miért nem tüzték fel az eszményi Magyarország lobogóját, mikor nemesak a magyar, de minden nemzet elismeri, hogy egy állam fegyveres ereje arra való, hogy az illető állam igaz érdekeit tüzzel-vassal megvédelmezze?

Hogy ezt nem merték megtenni, az mutatja épen, hogy az alkotmány és honmentés jelszava épen olyan az ő szájukban, mint a 67-es és liberális czegjelzés.

A lefolyt áldatlan szóharcok közepe tette meg esett az is, hogy a miniszterelnök magára és pártjára vonatkozólag azt mondotta az ellenzéknek: „Mi 67-ek vagyunk az igazi negyvennyolczasok, nem maguk!”

Ezek után csak azt vártam, hogy valamikor azt is elfogja mondani magáról a kormánypárt: mi liberalisok vagyunk, az igazi reactionárius nem a camarilla.

De úgy látom, hogy ezt nem merik kimondani, mert igaz, s a magukról való igazmondástól a fejüket féltik.

Azonban a sok takarózás daczára is fedetlen maradt valami, s bár vékony és kecskeszerű a hang, a farkaskörmök előbujnak: „s — ha mint bizalommal kérjük és várjuk, a nemzet többsége helyeselni fogja törekvésünket, ha újabb mandátumot ad annak érvényesítésére, úgy az abban foglalt misszióit elvállaljuk, a reánk ruházott feadatot teljesíteni fogjuk, s ha akadna nemzete iránti alkotmányos kötelezettségeiről megfeledezett magyar ember, ki az ellenszegülés terére lépne, ezen alkotmány és törvény ellenes merénnyel szemben érvényre fogjuk emelni a nemzeti akaratot.”

Igy hangzanak szó szerint a szabadelvűpárt választási kiáltványának végakkordjai, közvetlenül a november 18-diki csiny szükségességének hangsúlyozása után.

Most már értjük! A trónbeszéd s a kiáltvány bekezdése szerint a Ház feloszlata és új választások elrendelése a parlament munkaképessé tételének érdekében történt: amint azonban a trónbeszédbe nem lehetett belecsempészni — hála öfelsége alkotmányos érzületének, belekerült a kiáltványba: a kormány öfelsége tudta nélkül a nemzettől várja a lex-Daniel jóváhagyását, melyet öfelsége eddig jóvá nem hagyott, a nemzettől várja a felhatalmazást arra, hogy nyers erőszakot használjon az ellenzékkel szemben, amire mindeddig hiába várt jóváhagyást a királytól. Egyszóval: Öfelségét nem lehetett jégre vinni, hátha a nemzet áll a kötélnél, így okoskodik és reménykedik a kormány s talán nem ok nélkül, mert ismeri a pénz és kitüntetések hatalmát s az országházon kívül alkalmazott szuronyokat talán könnyebb kimagyarázni.

Szegény jó magyarom! te derék, te

jóralvó, te könnyen lángoló, de ingatag magyarom! királyod hatalmi szava reád bizta a döntést, de hogy ezen örüljek-e, busuljak-e, nem tudom.

A városi tisztviselők fizetésének rendezése.

Hasonlóan a IV. fizetési osztályba kellett soroznunk az I. rendőrcapitányi állást, amelynek szükségességét indokolja azon körülmény, hogy egyrészt ezen hivatali állásnak minősítése a régebben érvényben volt szervezeti szabályzathoz képest az új szervezkedési szabályrendeletben felemeltetett, másrészt és főleg azért, mert az ezen hivatali állással járó kötelezettség és felelősség a mezőrendőri bíraskodásnak a rendőrség hatáskörébe történt átutalása, de különösen a bűnvádi perrendtartás életbe léptetése által nemesak munkaszaporítás, de különösen a hivatali felelőség viselése tekintetében — a multhoz képest — aránytalanul fokoztatott.

Az első tekintetre sokak előtt visszásnak fog feltűnni azon intézkedés, hogy úgy az adópénztárosi, mint az adópénztári ellenőri állás egy és ugyanazon fizetési osztályban, az V. fizetési osztályba lett felvéve s ekként a két megnevezett hivatali állás között különbség nem észlelhető. — Am ha figyelembe vesszük, hogy ezen hivatali állások között a javadalmazás tekintetében maga az állam sem tesz és nem tett soha megkülönböztetést s hogy igen gyakori eset, amidőn a kir. adóhivatali ellenőr eltöltött szolgálati ideje alapján ugyanazon, sőt magasabb fokozatban áll, mint a vele együtt működő kir. adótárnok, akkor ezen visszásnak tetsző állapot elveszti a látszólagos ellentét jellegét. — De indokolja ezen látszólagos visszáshelyzet fentartásának szükségét ezenkívül egyrészt azon körülmény, hogy az adópénztárosi állás előirt hivatalos minősítésének alacsonyabb szellemi elfoglaltatásának enyhébb s hivatali felelőségének csekélyebb volta miatt a IV. fizetési osztályba nem emelhető, másrészt azon körülmény, hogy viszont az adópénztári ellenőri állás egy fizetési osztálylyal leszállítható s ez által az adótiszt állása egy színvonalba süllyeszthető már csak azért sem volt, mert ezen feltétel elfogadása által azon tényleg ferdé helyzet állana szükségképen elő, hogy az adópénztári ellenőri állás az ugyanazon fizetési osztályban levő adótisztre nézve előmenetelt csupán a hivatali előjogok tekintetében képezne —, egyébként pedig a fokozottabb felelőség vállalása s a tisztbi biztosíték letételének kötelezettsége reá nézve úgy hivatali, mint anyagi megterhelhetést eredményezne.

Az ugyanezen fizetési osztályban felsorolt többi hivatali állások között a hivatali minősítés tekintetében létező tényleges különbséget a kevesebb képesítéssel bíró tisztségeknek ugyanolyan mérvű felelősége s ugyanolyan esetleg még fokozottabb elfoglaltatás egyensúlyozza.

A VI. fizetési osztályba voltak sorozandók az ugynevezett tollnoki, katonai nyilvántartói és szállásmesteri állások és pedig azért mert az ezen tisztségek viselői nem csupán s már elkészített tervezetek feldolgozására, vagy azoknak technikai keresztülvitelére vannak hivatva, hanem bizonyos meghatározott mértékben és kereteken belül önálló munkálatok elvégzésére is vannak kötelezve, ekként az ugyanezen fizetési osztályba sorozott többi hivatali tisztségekkel egyenraguaknak voltak tekintendők.

Az utolsó, vagyis a VII-ik fizetési osztályban lett fölvéve az utbiztosi állás. — Tekintve pedig, hogy ezen hivatali állásnak magasabb fizetési osztályba leendő soroztatása meg nem indokolható, figyelemmel arra,

hogy ezen állásnak köteleességszerű betöltése az illető tisztviselőnek úgyszólván elkerülhetlen s az uttesteken, tehát a város belterületén kívül való állandó jelenlétét s elfoglaltatását föltételezi, amely esetben úgy ruházatának tartóssága, mint élelmezés tekintetében más tisztviselővel szemben hátrányokat szenved, de figyelemmel még arra is, hogy az érvényben lévő szervezeti szabályzat kizárólag ezen állással szemben zárja ki a napidij felszámításának jogát és lehetőségét, arra kérjük a t. Szakosztályt, hogy az utbiztos javára a kövezetvám terhére évenkénti 200 kor. utiáltalányt megszavazni, illetve annak megszavazását a t. képviselőtestületnek ajánlatba hozni méltóztassék.

A szaktisztviselők, valamint a kezelőszemélyzet és a szegődvényesek egyes tagjainak fizetésrendezésére vonatkozó tervezetünket „Tervezet II” megnevezéssel jelöltük.

Ezekután legyen szabad t. Szakosztály előterjesztett kérelmünknek pénzügyi keresztülvihetőségét megvilágítanunk.

A mellékletként csatolt kimutatásban foglalt összehasonlítás szerint a rendes tisztviselők tervezett javadalmazása 162.750 korona, a szaktisztviselők, a kezelőszemélyzet és a szegődvényesek felsorolt tagjainak javadalmazása pedig 121.400 korona, összesen tehát a jelenlegi javadalmazással szemben 43.350 korona különbséget mutat. — Ezen különbséget tehát a város terhére ugyanily összegű évenkénti megterhelhetést jelent.

(Folyt. köv.)

Nyirbátor és Vidéke.

(Rovatvezető: Szilánk.)

Mindazon t. barátaim, ismerőseim, rovatom támogatói és munkatársai, kiktől Nyirbátorból való távozásom alkalmával, idő rövidsége és alkalom hiánya miatt személyesen búcsút nem vehettem, fogadják ez uton még nem utolsó búcsú üdvözlőmet és kérem tartsanak meg továbbra is barátságukban, jóindulatukban. Rovatom munkatársait pedig még arra is kérem, — midőn eddigi támogatásukért hálás köszönetemet fejezem ki, — hogy tudósításaikat ezentul egyenesen lapunk szerkesztősége címén küldjék be.

A rovatvezető.

Quo usque tandem?!

Mint egykor Ciceró, mi is felkiáltunk „Quo usque tandem?!“ . . . Mert hiszen már elfogyhatott a tőröm olaja, ama régóta függőben levő kérdés elintézését illetőleg: mi lesz az általunk jó régen megpendített polgári iskolával?

Előljáróság, érdemes, bölcs előljáróság! minek is vagy a világon, minek is szivod hiába az Isten szabad levegőjét, ha megfeleledkezel a legfontosabb ügyekről, melyek nagyközségedet, nagyközséged közönségét olyan közelről érdeklik?!

Mi azt hittük, azt hisszük ma is és hiszik mindenütt széles e nagy világon, hol művelt emberek laknak, hogy a sajtó arra való, hogy a közérdeknek szószólója, a közvélemény praegnans kifejezője legyen, s miat ilyen figyelmeztesse a hatóságokat az esetleg előforduló hibákra, felhívja figyelmét egyre-másra. S ha a sajtó jóhiszeműleg „sine ira et studio,” legjobb tudásával jár el feladatának teljesítésében, lehetetlen, hogy ne találkozzon a közönség helyeslésével és pártfogásával.

Büszkén vallhatjuk, hogy amit eddig e rovat hasábjain tettünk, önző érdek nélkül és pártatlanul tettük, senkinek a kedvezése meg nem vesztegetett, sem személyes simpatia, sem antipatia nem vezetett bennünket, hanem: „fiat veritas, pereat mundus!” (legyen igazság, vesszen a világ) elvet tartottunk mindig szem előtt.

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, szamárhurut** és különösen **láb-**
badozóknál influenza után

ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantli céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

Ebből kifolyólag jó három hónapja rámutattunk arra az érthetetlen állapotra, hogy Nyirbátornak nincsen polgári, vagy más megfelelő iskolája és felhívtuk az illetékeseket e visszas állapot megszüntetésére.

Ámde mit látunk?! — Semmit! Az az mégis: azt a megmagyarázhatatlan negligenciát, melyből kifolyólag ezen ügy kanapé kérdés lett!

Volt azóta tudj' Isten hány képviselő testületi gyűlés, szóvá lett-e téve a dolog? Van e valahol valami nyoma, hogy e tárgyban valami történt?! Sehol semmi! Mert az érdekes, közügyeket lelken viselő előjáróság agyon hallgatással akarta a kérdést mellőzni, agyonhallgatással akarta e kérdés megvitását elkerülni.

Már pedig ez nem lehet! Sokkal szívósabban ragaszkodunk az általunk fölvetett kérdésekhez, semhogy ilyen könnyű szerrel lehagynók magunkat főzetni.

Kérdjük most már: miért nem tüzték ki ezt az ügyet eddigelő valamelyik közgyűlés napirendjére?! Mert tagadhatatlan, hogy lett volna alkalom bőven a polgári iskola ügyére is sort keríteni, hiszen van nálunk közgyűlés majd több, mint — bátori hasonlaltal élve: — kutyakölyök, . . . már pedig ebből a „portékából” van bőviben, ugy-e t. választók?! . . .

Hogy a bátori közönség birkatürelmű, azt hisszük e tekintetben nem lehet panasa az érdekes előjáróságnak. Hiszen elég ideig ringatta magát abban az édes megnyugtató hitben, hogy majd csak megembereli magát ez az előjáróságnak nevezett érdekes gyűlékez, és szóvá teszi a polg. iskola ügyét; majd csak átlátja, hogy azt az ügyet mellőzni lehetetlenség, mert vannak olyan természetű ügyek, melyeket in infinitum halogatni nem lehet: ezen különös természetű ügyek közé tartozik a polgári iskola is.

S miért lett az ügy kanapé kérdéssé?!

Megszüntek talán az okok, melyek az említett ügynek sürgős megvitását szükségessé tették? Megszünt ez talán közérdekű kérdés képezni? Avagy talán annyit vesztett aktualitásából, fontosságából, hogy más tárgyak által háttérbe kellett szorítani?!

Dehogyan is, dehogyan!

A polgári iskola ügye most is oly közérdekű, most is oly fontos, mint ezelőtt volt és mellőztetésének okát egyedül előjáróságunk nembánomságában, hanyagságában kell keresnünk.

Vagy készakarva maradt ki eddig a közgyűlések tárgysorozatából, vagy feledékenységéből, elnézésből.

Ha készakarva történt a dolog, akkor megvan az előjáróságban a rossz szándék, akkor az előjáróság rosszhiszeműleg járt és ez a közönségnek az előjárásba helyezett bizalmával össze nem egyeztethető, lévén az előjáróság viselkedése a közönség iránt olyan, hogy a közérdeket képező kérdéseket egyéni hiuságból, vagy a sajtó lenézéséből a feledés lomtárába dobja. Ha pedig megfeledezett e tárgyról és a rosszhiszeműség esete fenn nem forog, akkor meg kell döbennünk a képviselő testület szűk látóképessége felett, melylyel a község közügyeit merlegeli. Mert nem kell bővebb kommentár ahhoz és könnyű belátni, hogy e tárgy elég fontos és megérett arra, hogy megvitatás alá kerüljön és megoldást nyerjen.

Közismert betegség, megbocsáthatatlan hiba, hogy mi könnyen keresztül tudunk, akarunk és szoktunk ugrani oly ügyeken, melyek a közérdeket érintik. Az épen a hiba, hogy nálunk nem az egyesek érdeke igazodik a közérdekben, hanem megfordítva! S ha közérdekről van szó, ennek nincsen meg a publikuma, mely tudna és akarna lelkesülni a közjóért.

Ha az ember figyelemmel kíséri a bátori képviselő testület „működését,” bizony „difficile est satiram non scribere!” (nehéz satyrát nem írni!) De nem akarjuk a maró guny fegyvereit használni, hanem a legkomolyabban felhívjuk az előjáróságot, hogy mulasztását reperálni igyekezzék és szóban forgó fontos kérdést vegye mielőbb beható tárgyalás alá. Ezt követeli a közérdek. Ezt nem lehet, nem szabad elodázni, hallgatással agyonbunkózni: nem csak azért, mert ily módon minden fontos kérdést negligálni lehetne, hanem azért is, mégpedig leginkább

azért, mert a közérdek egyenesen megköveteli, hogy a szóvá tett ügy rendeztessék!

Azt hisszük, a nagy közönség igazat fog nekünk adni és föltétlenül pártunkra áll, ha azt akarjuk, hogy a közérdek legyen az első a „salus rei publicae,” mert t. előjáróság csak akkor hajthatjuk le fejünket álmorra abban a tudatban, hogy kötelességünket teljesítettük, ha ehhez az elvhez rakaszkodunk!

Quo usque tandem?! . . . Ez conditio sino quo nom!

Tarka krónika.

A világosságból lön világosság, vagy éjjeli munka a hivatalban.

Egy idő óta a késő éjjeli órákban fáradtan, kimerülve tér haza családjához Endre ur s kedves életetárja meglehetősen felindulással fogadja és szól a kuklipredikáció szaporá beszédü ajkacsájáról következőképen:

— Ugy-e bizony megint a hivatalból jöttél? „Sok a munka és kevés a kenyér!” Csak most, mint rendesen szokad: Hivatal, sok munka! — Hiszen ha dohányos nem volnál, nem is tudom mivel töltened a hivatalos órákat. Egész nap ujságot olvastok, kaszinóztok, tárgyaljátok az asszonyokat s füstkarikákat eregettek. Estefelé a Pásonyi utcába surrantok s ott a Gr. ur bonnejával eldegéltek s mit tudom én merre és hol vadorszokdottok? akkor aztán éjfél felé, vagy után hazavetődten s azzal akartok bennünket elbolondítani, hogy a hivatalban sok a munka.

A férjürem fülíg pirul s verejtékes homlokát törülgeti.

— Igaztalan vagy édesem, nagyon igaztalan. A fárasztó, idegölő, gyötrelmes munkának ez a bére. Mi ferjek törjük magunkat értetek s ti asszonyok öökös gyanúsításokkal halálra kintok bennünket. Mult évről nagy a restancia, a napok rövidek, kénytelenek vagyunk az éjszakák egy részét is fölhasználni, hogy boldogulhassunk, s ti holmi bonneokat, meg vadorszokdást vagdostok fejünkhöz. Ez igazán nem szép.

— Az nem szép, hogy csak ebédelni jössz baza s aztán egész nap nem látlak. Az nem szép, hogy sohasem vagy itthon. Kár az ilyen embernek megnősülni, családot alapítani. Maradtál volna legényember, akkor aztán kényed kedved szerint lebzselhetnél a kávéházakban, sörözőkben, kaszinókban, meg ott a hol a „Rózsabimbó meg a méh” áriát dudolgtatják az ilyen szélcsap urak fülébe. Ha már az egész napot a hivatalban töltöd, ez elég azért a rongy fizetésért, azt azonban joggal elvárhatom, hogy az éjszakákat itthon töltösd.

— Te bizony az ágy lábához bilincselnéd az embert. De engedj meg a hivatalos kötelesség az első. Elég sajnós, hogy e kötelesség már éjszakai munkát is ró a hivatalnokokra, de aminek meg kell lenni, az elől kitérni nem lehet, nem szabad. Ha a hivatal felé járnál éjjelenként, láthatnád, hogy hivatalos helységem ablakai világosak. Igen, igen, lámpavilágnál rontom a szememet érte, hogy jó módot biztosítsak számodra; életemben kényelmet, jólétet, halálom után — nyugdíjat. Minden éjjel égnek a lámpák hivatalos helységemben, fényük kivilágít az éj homályába s a járó-kelők szánakozva tekintenek fel a világos ablakokra: „Szegény fehér rab-szolga megzöldül a sok munkában!” Csak a te szivedbe nincs szánalom számomra. Óh, nagyon, de nagyon önzök, kegyetlenek vagytok ti asszonyok!

A haragos asszonyka elérzékenyült. A világos ablakok hatottak reá. Nem folytatta a zsörtölődést. Megbékült. A férjürem is elhallgatott, levetkezett és az ágy puha párnái közé helyezkedve álmorra hajtotta fejét.

— Jó éjszakát!

— Jó éjszakát!

Mig férjürem a munka fáradalmait pihente ki, az álmatlan asszonyka ravasz tervet főzött ki buksi fejecskéjében. Másnap vacsora után a szobalánnyal együtt elment a hivatal felé meggyőződendő a világos ablakokról.

Csakugyan mind az ablakok világosak voltak az asszonyka mintha megnyugodott volna.

— Valóban sok munka lehet! Szegény férjem. S nem is egy, nem is csak a férjem ablakai vannak kivilágítva, hanem négy, hat, tiz is . . . Szegény urak mennyit dolgoznak.

Már már visszafordult, hogy hazatérjen, de mintha egy gondolat villant volna meg agyában, hirtelen irányt változtatott s a hivatal kapuján besurrant. A lépcsőházban megszólitotta a kapust:

— Fönn van a férjem X. Endre ur?

— Nincs kérem!

— De hisze világosak hivatalos helységének ablakai . . .

— A többi ablakok is világosak az urak közül senki sincs azonban ilyenkor már fönt . . .

— Nincs?! — Hát mikor szoktak elmenni a hivatalból?

— Mihelyt besötétedik. Ugy délután öt óra tájban.

— Hát akkor miért égnek a lámpák?

— Miért? — Mert az urak meggyújtották, hogy legyen világosság! . . .

. . . És a világosságból lön — világosság! . . .

*

A kedves vendég.

Egy vidám jurátusról esik a szó. Még leánykorából ismert egy fiatal asszonyt, kit azóta nem is látott. Egy este, már szürkületkor találkozott vele, hazakisérte tehát. Már sötét volt, nem is igen látta a menyecskét, csak úgy az arcát szemlélgette. Egy — jó estély — mondjuk a nőegylet táncestélye — volt készülöben, megkérdezte hát a jogász:

— Eljön az estélyre?

— Nem lehet, vendéget, nagyon kedves vendéget várunk . . .

— Hozza el őt is.

— Az nem lehet! — nevetett az asszonyka.

— Éppen most kell neki is jönni! — dühösködött a jurátus. — Nem halaszthatja el máskorra?

— Nem bizony! Meg aztán olyan kedves vendég lesz, hogy nagyon szívesen látom . . .

Az estélyen csakugyan nem volt jelen az asszonyka. Jogász barátunk kezdett érdeklődni az ismerősöknél, megjött-e már a kedves vendég és ki az? Ekkor aztán megtudta, hogy a kedves vendég még nem érkezett meg ugyan, de beköltözött már a nem éppen kedves, de nélkülözhetetlen, előhírnöke — — — a madame! . . .

Sz.

HIREK.

Előfizetés iránti felhívás. Az újév bekövetkezte alkalmával azon kérelemmel fordulok lapunk járatóihoz, hogy az előfizetéseket megújítani, illetve a hátrányokat beküldeni szíveskedjenek. A „Szabolcs” hű tükre volt és a jövőben is az lesz az események lefolyásának. Nem kimélünk sem fáradságot, sem költséget ezután sem, ha a közérdek megóvásáról lesz szó. Munkatársaink sorába országos híru írókat és elsőrangú szakembereket sikerült bevönni, sőt örömmel jelezhetjük, hogy azok száma egyre növekedik. A „Szabolcs” — a vármege egyetlen politikai lapja — nem szegődik egyetlen pártnak sem a kizárólagos szolgálatába, hanem a szerkesztőség, elveinek szigorú fenntartásával, bármely politikai pártból eredő közleménynek készséggel nyújt teret. Ez által módot akarunk nyújtani arra, hogy az eszmék különböző párt-szempontról megvilágosíthatók legyenek, mi által az igazság annál szemtőlöbben derüljön ki. Az előfizetők számának öröndetes növekedése lehetővé tette, hogy munkatársaink és tudósítók számát, ugy a vidéken, mint a fővárosban nagyobbíthattuk és hogy a jövőben a lap még érdekesebb tartalommal, még na-

gyobb terjedelemben jelenhessék meg. Az újév alkalmából vissza tekintünk az 1904. évi munkásságunkra és örömmel hivatkozhatunk arra, hogy hasznos munkát végeztünk. Állandóan figyelemmel kísértük az eseményeket és alig volt hét, hogy javítani valóra ne mutattunk volna rá. Előfizetőink ismerve azt, hogy a személyek válogatása nélkül tesszük szóvá a ferdeségeket, gyakran fordultak hozzánk panaszukkal és mi mindannyiszor készséggel adtunk tanácsot, ha pedig a panasz közügyet érintett, haladéktalanul felhívtuk rá az illetékes hatóság figyelmét szóval, vagy pedig a lap útján. Lapunk a múlt évben az államvasut és a postaigazgatóság félhivatalos lapja lett, miből kifolyólag az első helyről kapjuk a vonatkozó értesítéseket. Mi hívtuk fel a postaigazgatóság figyelmét az interurbán telefontól a biztosítékot nem tett előfizetőknek hívóként való szerepelésére, ami óriási könnyebbséggel jár a nagy közönségre nézve. A földmivelésügyi miniszter és a gyümölcsészeti miniszteri biztoshoz emlékiratot nyújtott be lapunk szerkesztősége a vármegye szőlészeti és gyümölcsészeti felkarolása érdekében. Előterjesztésünkre rendelte el a kereskedelemügyi miniszter a gabona áraknak az ország vásárterein való kifüggesztését. A nagyváradi posta és távirda igazgatóság felszólalásunkra egészítette ki a helybeli telefonhálózat villamhárító berendezését. A posta és távirda igazgatóság a mi megkeresésünkre tette tanulmányozás tárgyává a posta hivatalnak a beltérre való áthelyezését. A vilamos r. t. felszólamlásunkra szedette össze és szabályoztatta be az óráit s ezzel sok panaszunk vettük elejét. Nagyon sok más kisebb jelentőségű kérdést rendeztünk részint a helybeli hatóságoknál, részint a főváros legfelső hivatalainál. Sok olyan üdvös eszme van azonban tanulmányozás alatt még most is, amelyet a „Szabolcs” vetett fel. Amidőn ismételtén kérjük olvasóinkat, az előfizetési díjak beküldésére; a magunk részéről ígérjük, hogy a jövőben is előharcosai leszünk a nemzeti érdekeknek és hogy közérdekből kifolyólag éber figyelemmel fogjuk kísélni vármegyénk és városunk hivatalos és társadalmi életét. Könnyörtelenül fogjuk ostromozni a ferdeségeket, de az érdemnek elismerésétől sem fogunk elzárkózni. Szóval egy olyan lapot fogunk adni olvasóinknak, amely ki emelkedik a kisvárosi hírlapok sablonjából és érdekes tartalmával, szókimondóságával érdemli ki a nagyközönség elismerését. *Mult számunkhoz a hátrány beküldése végett utalvány-lapokat csatoltunk!* Kiváló tisztelettel a „SZABOLCS” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Megyegyülés. Folyó hó 11-én törvényhatósági gyűlés fog tartatni, melyre vonatkozólag a következő meghívó bocsátott ki Szabolcs vármegye alispánjától 159/1905. K. Minden bizottsági tagnak. Főispán ur ömél-tósága Szabolcs vármegye törvényhatóságának rendkívüli közgyűlését f. évi január hó 11-ik napjának délelőtti 10 órájára Nyiregyházára a vármegyeháza nagytermébe összehíván, van szerencsém arra a bizottság tagjait tisztelettel meghívni. Nyiregyháza 1905. január hó 4-én. Szikszay Pál alispán, — Tárgyszorozat: 1.) Ó cs. és apostoli királyi Felsőségnek legkegyelmesebb meghívó levele az 1905—1910 évi országgyűlés egybehívása iránt.

Gyűlés. A helybeli függetlenségi és 48-as párt a 200-as bizottságát holnap délelőtt 10^{1/2} órára az ipartestület helyiségébe hívta össze, amikor a képviselőjelölés is szóba fog kerülni.

Gróf Vay Adám nyílt levele. Gróf Vay Adám a következő nyílt levelet intézte Percel Dezsőhöz: Nyílt levél nagyméltóságú Percel Dezső urhoz. Ujévi üdvözlésére adott válaszában nagyméltóságod kinyilatkoztatta azt, miszerint senki eddig még nem mondta, hogy mit kellett volna tenni a nov. 18-án történtek elkerülhetése szempontjából. Engedje meg, hogy felszólítására a választ én adhasam meg. — Nem kellett volna 1897—98-ban az akkori kormánynak oly értelmezésbe belemenni és az utána következő kormányoknak ezen értelmezéseket folytatni, mert előre is kellett volna tudni — mely ismerve a nemzet hangulatát és felfogását — ezen törvények értelmezésének szempontjából, hogy szükség képpen maga után fogja vonni az obstrukciót és a 67-iki kiegészítés csödbejutását. — Nem kellett volna 1899-ben az akkor létre jött fuzionálást az obstrukció főmozgatóival szentesíteni az obstrukciót, mint parlamentáris eszközt, személyek megbuktatásának céljaira. — Röviden: „vásár előtt kellett volna okosnak lenni”. — Ne vegye szerénytelenségnek Nagyméltóságod tölem, de miután egymagam voltam, ki ezen két ok miatt léptem ki 1899-ben a fuzio napján a szabadelvűpártból, jogosítva érzem ezokból magamat a válasz megadására. Kelt Abbáziában, 1905. évi január 4-én. Tisztelettel Gróf Vay Adám.

Pártgyűlés. A nyiregyházi függetlenségi és 48-as párt e hó 15-én d. e. fél 11 órakor a Korona-szálló nagytermében közgyűlést tart, melyre a koalícióban levő ellenzéki pártok tagjait is tisztelettel hívja meg a párt elnöksége.

Halálozás. Jancsó Gézané sz. Kralovanszky Ida, nagykállai gymn. tanár és internátusi felügyelő neje, tegnap előtt meghalt. A temetés tegnap délután ment általános részvét mellett ment végbe.

Özv. Dilinberger Lajosné f. hó 5-én 77 éves korában elhalt. A temetés f. hó 6-án történt, melyen a nagyszámu rokonságon kívül nagyon sokan vettek részt.

Sztreska Imréné, szül. Soldos Erzsébet, Bujon, 59 éves korában elhalt. Az elhunytban Sztreska Miklós és Imre édes anyjukat gyászolják.

A Bessenyei-Kör f. 1905. évi január hó 11-edikén este 8 órakor a Korona-szálló disztermében estét rendez, melyre tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: I. 1. Dalok. Pistonon előadja: Böhme Vilmos, a m. k. Opera fagya. 2. A velencei kárnevál. Fagoton előadja: Wieschendorff Henrik, a m. k. Opera tagja. 3. Humoros költemények. Előadja: D. Ligeti Juliska, a Nemzeti Színház művésznője. 4. Nyaktörő hegedü-szóló. Irta: Hunger. Előadják: Jan Kubelick — Böhme (hegedü) és Kleineche Rudolf tanár, a m. k. Opera első karmestere (zongora). II. 1. Tréfás apróságok. Előadja: Rózsahelyi Kálmán, a Nemzeti Színház művésze. 2. Gott-Fa és a római nő. Szerelmi történet. Az Aquincum-ból kiásta: Kleineche Rudolf. Gott-Fa: Wieschendorff Henrik. Római nő: Wienholz Ernő. 3. A jegyesek. Irta: Rózsahelyi Kálmán. Előadják: D. Ligeti Juliska és Rózsahelyi Kálmán. Zongora-kíséret: Kleineche Rudolf. — A műsor egyes számai alatt a terem ajtaait zárva tartja a rendezőség. — Jegyek január hó 9-edikéig válthatók dr. Popini Albert titkárnál (Debreceni-u. 3. sz.) és pedig tagok számára személyenkint 2 kor. 50 fill., nem tagok számára személyenkint 4 kor. 50 f. elővételi árban. — Jegyek rendes árban válthatók dec. hó 9-edikétől 11-edikén este 6 óráig a Ferenci féle könyvkereskedésben, s este 7 órától kezdve a pénztárnál és pedig tagok számára személyenkint 2 kor.-ért, nem tagok számára személyenkint 4 kor.-ért. Kis páholy ára 12 kor., nagy páholyé 14 kor. Állóhely ára tagoknak 1 kor. 50 f., nem tagoknak 3 kor. Műsor a pénztárnál 30 f.-ért kapható. — Kérjük és figyelmeztetjük úgy a bérlőket, mint az egyes estére szóló jegyek tulajdonosait, hogy ha jegyeiket nem tagokra akarják átruházni, sziveskedjenek az árkülömbiséget a titkárnál, vagy a Ferenci-féle könyvkereskedésben ki-

egyenliteni. — Azok a bérlők pedig, a kik jegyeik árát részletekben fizetik, sziveskedjenek a további részleteket (egy jegyért 2—2 kor.-t) jan. és febr. elején a titkárnál kifizetni. mert különben a jegy érvényét veszti.

Választási mozgalom. Az országgyűlésben f. hó 3-án királyi kéziratot olvastak fel, melyben ő felsége a házat feloszlatja. Szenvedélyes hangon tiltakoztak az ellenzéki szónokok a kormány azon eljárása ellen, melyben a házfelozlatást a királynak ajánlották. Negyedikén a királyi palota szertartási termében beszéddel fejezte be az ülészakot ő felsége, melyben azonban a szövetkezett ellenzék nem vett részt. A képviselők legnagyobb része már elutazott a fővárosból és a vidéken a legerősebben folynak már is a választási mozgalmak. Folyó hó 26-odiktól, jövő hó 4-ig lesznek az egész ország területén a választások megtartva. Az ellenzék hangulata lelkes és bizva a nemzet jövőjéért folytatott harc győzelmes kimenetelében bizalommal tekint a jövő elé. A kormánypárt is reménykedik a győzelmében és mindent megtesz a választók meggyőzése érdekében. A mostani dermesztő időben borzasztó rá gondolni a téli választás fáradaimaira. A fővárosi lapok a pártok központi vezetősége által javaslatba hozott képviselőjelöltek névsorát hozzák s e szerint Szabolcs vármegyében jelölve vannak: Kisvárdán, 2333. választ. Képviselte Farkas Balázs Kp. Jelölt: Farkas Balázs Kp. Nagykálló, 1565. választ. Képviselte Mezössy Béla Kp. Jelölt: Mezössy Béla Kp. Nyirbátor, 1959. választ. Képviselte Mandel Pál szp. Jelölt: Mandel Pál szp. Nyirbogdány, 1542. választ. Képviselte Kállay Leopold Kp. Jelölt: Kállay Leopold Kp. Tiszalök, 2615. választ. Képviselte Pap Zoltán Kp. Jelölt: Pap Zoltán Kp. (Kp: Kossuth párti, szp: szabadelvű párti.)

Mandel Pál nyílt levele. Mandel Pál szabadelvűpárti képviselő nyílt levelet írt nyirbátori választóihoz. Azokat sorolta fel ismételtén, melyeket a vármegyei szabadelvűpárti gyűlésen felsorolt. Akkor fejtegetéseivel behatóan foglalkoztunk s így most nem látjuk annak szükségét, hogy újra bírálat alá vegyük nézeteit. Elmondja nekik a képviselőházban történeteket, s azt magyarázza, hogy a november 18-iki formásértés után éppen úgy fölebbezni kell a nemzethez, mint a hogyan fölebbezni kell a vármegyéhez, ha a községi képviselőtestületben formásértést követnek el, vagy a belügyminiszterhez, ha a megyegyűlésen történik formásértés. A községi képviselőtestületnek fölöttes fóruma a megye, a megyegyűlésnek a miniszter, a parlamentnek a nemzet. Hogy exlexben nem lehet a parlamentet fölözlatni, az Mandel szerint gyerekes állítás; a királynak bármikor joga van akhoz, hogy a nemzet akaratát meghallgassa, a képviselőház ennek útját nem állhatja. Azokat az okokat, amelyek miatt Tiszát támogatja, így sorolja föl Mandel Pál: — Tisza István gróf egyéves kormányzása alatt többet tett az ország javára, mint amennyit akár nem tudom hány miniszterelnöktől várhattunk volna. Meghonosította a magyar nemzeti szellemet a hadseregben. Erre azt mondja az ellenzék, hogy nem az ő érdeme, hanem az ellenzék érdeme. De hát hiszen az ellenzéken Apponyi gróf egy időben, Bánffy báró alatt, már csak a nemzeti színű csendőrségi kardbojtert rajongott, ezzel akarta beérni, ezért szállt sikra. Széll Kálmán alatt pedig hozzájárult a katonai létszám tetemes fölemeléséhez és titkos memorandumban bizalmasan kérte a kedvezményeket a magyar nyelv érdekében, mellékesen mondvá: magyar vezényszót éppen nem. Nagyon eltörpül az, a mivel Apponyi gróf Széll Kálmánnal szemben megelégedett, amaz eredmények mellett, a melyeket Tisza István gróf a magyar nyelv és nemzeti szellemnek a hadseregbe való bevitele szempontjából elért. Hiszen a szolgálati idő leszállításáról két évre, a honvédség fölszerelése tüzérsséggel, valósággal meglepte az ellenzékét; álmadni sem mert az ellenzék arról, hogy az már meglegyen. Rendezte Tisza István gróf a tisztviselők fizetését és pedig nem csak az államiakét, a mint az előbbi kormány akarta, hanem a megyei tisztviselőkéit is, és pedig a polgárok minden megterhelése nélkül. Kormányja törvényt készített, a melyet persze az obstrukció miatt tár-

gyalni nem lehetett, a népiskolák rendezéséről, biztosítva a magyar nyelv tanítását, a mi eddig nem volt. Megküzdött a vasuti sztrájkjal, méltányosan kielégítve a vasuti alkalmazottak érdekeit is. Kezébe ragadta a felekezetek méltányos kívánatainak teljesítését, az 1848. évi XX. törvénycikk szellemében. Egyszóval, beigazolta Tisza István gróf rövid egy év alatt, hogy nagyobb hazafi nálánál nincs és hogy olyan tetteire termett, erőteljes ember, a népnek olyan igazi barátja, mint Tisza István gróf, a magyar miniszterelnöki széken még nem ült soha.

Nyilvános nyugtázás. Dr. Meskó László ur a vezetése alatt álló rendőri önszegélyző egyesület pénzalapja javára 20 koronát volt szives adományozni. — Fogadja ezen nagybecsű támogatásért az egyesület nevében ezennel kifejezett köszönetmat. — Nyiregyháza 1905. január 5. — Kertész Bertalan egyesületi igazgató.

Hány gyermek jár iskolába? A városházán elkészült a folyó 1904—905. tanév iskolai statisztikája. A végeredmény a következő érdekesebb adatokat tartalmazza: Az elemi iskolaköteles korban levő 6—11 éves gyermekek száma 4952; köztük 2442 fiú és 2510 leány. Ezek közül római katolikus 544 fiú és 541 leány; összesen 1085. Görög katolikus 295 fiú, 278 leány; összesen 573. Ág. hitv. evang. 1139 fiú, 1281 leány; összesen 2380. Ev. református 231 fiú, 211 leány; összesen 442. Izraelita 233 fiú, 239 leány; összesen 472. A 4952 elemi iskolaköteles közül iskolába jár (vagy magánoktatásban részesül): 1971 fiú és 1923 leány összesen; 3894 gyermek. Iskolába nem jár és magánoktatásban sem részesül 471 fiú és 587 leány; összesen 1058 gyermek. Az iskolába nem járók felekezetei szerint a következőképen oszlanak meg. (A zárjelben levő számok az 1903—904. tanév adatait tüntetik fel): Nem jár iskolába római katolikus fiú 136 (183), leány 160 (239); összesen 296 (422). Görög katolikus fiú 105 (112), leány 115 (128); összesen 220 (240). Ág. hitv. evang. fiú 182 (228), leány 247 (226); összesen 429 (454); Ev. ref. fiú 31 (57), leány 39 (54); összesen 70 (111). Izraelita fiú 17 (39), leány 26, (36); összesen 43 (75). Százalékokban kifejezve nem jár iskolába a róm. kath. gyermekeknek 27 százaléka (33 százaléka), a gör. katolikusoknak 38 százaléka (41 százaléka), az ág. hitv. evangélikusoknak 18 százaléka (19 százaléka), a reformátusoknak 16 százaléka (25 százaléka), az izraelitáknak 9 százaléka (15 százaléka). Összesen az elemi iskolaköteles gyermekek közül iskolába nem jár 21 százaléka; a múlt tanévben 25,6 százaléka nem járt. A helyzet tehát az erélyesebb intézkedések következtében tetemesen javult, de még mindig megdöbbentő nagy az iskolába nem járó gyermekek száma. Ezen azonban csak is új iskolák felállításával lehet segíteni, mert most is csaknem kivétel nélkül tulzsufolt minden iskola.

— **25 C^o.** Az új év kemény idővel köszöntött be. Fagyasztó északi szél fújt mely a szél által szabadon ért hőmérők higanyát 25 C^o-ra szállította le. Ekkora hideg régen volt hazánkban mely csontkeménynyé fagyasztotta a földet és 2 napon át tartott enyhülés nélkül. Árvaváralján 22, Budapesten 13, Debrecenben 21°-ra szállt le a hőmérő, sőt Rómában és Párisban is fagyott előbbiben 3, utóbbiban —10C^o-ot mutatott a hőmérő jan. 2-án. Nagyon sokat szenvedett a szibériai időtől különösen a költözködő cselédség. A szélvihar háztetőket bontott meg, cégtáblákat szaggatott le. Nagyon sok embert alélt állapotban szedtek föl az utról. Sokaknak kezek, lábak elfagyott, akik örökké nyomorékokká lettek. Keresztési József helybeli juhászbojtárjának mindkét keze, juhainak keresése közben elfagyott, melyeket könyökig kell levágni.

Köszönet nyilvánítás. A nyiregyházi kölcsönös segélyző-egyesület m. sz. 30 koronát volt szives a nőegyesület által fenn tartott nőipariskola javára adományozni, melyért ez uton is köszönetét fejezi ki az Elnökség,

Meglőtt ember. Spisák János pócspetrii lakost ezelőtt 6 héttel ismeretlen tettes meglőtte. A meglőtt ember tegnapelőtt a helybeli Erzsébet kórházban bele halt sebébe.

Kémény-tüzek. Az utóbbi időben gyakori városunkban a kémény-tüzek, sőt a középületeknél is sűrűn fordulnak azok elő. Felhívjuk a rendőrfőkapitány figyelmét arra, hogy a polgárságot a rendszeres separtetésre, a kéményseprőket pedig a gondos munkára szorítsa rá:

Kereskedők és iparosok figyelmébe. (A debreceni ipar- és kereskedelmi kamara hivatalos közleményei.) — Debrecen vásárjai. A folyó évi debreceni vásárok határideje változást szenved, mert azok rendes határidejével felekezeti ünnepek esnek össze. A kereskedelmi miniszter a debreceni vásárok határnapjait a fentiekre tekintettel a következőkben szabta meg: a folyó évi április hó 17—25-ére, továbbá október 2—10-ére és június 22-ére eső országos vásárok ez évben kivételesen április hó 10-től 18-ig, október 9-től 17-ig és június hó 23-ik napján lesznek megtartva. — A bor- és szeszkereskedők nemzetközi bizottsága. (Comité international du Commerce des vins, spiritueux et lipuers 25, rue Richer, Paris.) A folyó 1905. évben a Liégei nemzetközi kiállítás alkalmával Liègeben (Belgium) kongresszust fog tartani, melyre a magyarországi érdekelteket is meghívja. A kongresszus június havában fog megtartatni s tekintettel a bor- és szeszkereskedelemtől fontos kérdéseire, igen érdekesnek ígérkezik. A részvételi jegyért 20 frank fizetendő, mely vasuti jegy és egyéb kedvezményekre, valamint a kiállítás látogatására fog jogosítani. Levelek és jelentkezések a bizottság párisi címére küldendők. — Takarmányszállítási kedvezmény megadása a közvetítő kereskedelem részére. A december 3-án kiadott 74511. III. 1904. sz. miniszteri leiratban a következő értesítést kaptuk: Folyó 1904. évi október 22-én 68111 szám alatt kelt rendeletem kapcsán értesitem a t. kamarát, hogy a takarmányhiány indokából engedélyezett takarmánykedvezmények feltételeinek módosítására irányuló kívánalmakat újabb megfontolás tárgyává tévén, ennek alapján megengedtem, hogy a gazdák részére teljes kocsirakományokban szállítandó széna-, szalma-, szecska- és tengerikóró-küldeményekre a m. kir. államvasutak vonalain és a pécs—barsi vasuton engedélyeztetett, a helyi díjszabásszerű II. kivételes díjszabás feltételeinek alkalmazásában álló díjkedvezmény egyéb megszorításainak főtartása mellett, de azon eddigi kikötés elejtésével, hogy a küldeménynek gazdák részére kell rendelkezniük, folyó 1904. évi december hó 10-től visszavonásáig, de legkésőbb 1905. évi május hó végéig terjedő érvényességgel gazdasági egyesületi igazolvány nélkül alkalmaztassék, továbbá, hogy az erőtakarmányokra nézve a főtüntetett vasutvonalakon engedélyezett, a „C” osztály díjtételeinek alkalmazásában álló díjkedvezmény a nem gazdák címe alatt föladásra kerülő, de tényleg gazdák által takarmányként leendő felhasználásra rendelt oly teljes kocsirakományu tengeri-küldemények után, melyek az illető leadási állomásnak a fuvarlevélre rávezetett igazolási záradéka szerint kiváltás után az állomásról tényleg elfuvaroztatnak. — A kedvezmény részletes feltételeiről a kamara irodája nyújt felvilágosítást.

Motorkocsi menetek közlekedése Debrecen—Szerencs között. A magyar királyi államvasutak igazgatósága ez évi január 15-től kezdve motorkocsi menetet vezetett be a debrecen—szerencsi vonalra, lehetővé tévén ez által városunk közönségének — a fölülte kedvező fővonalai csatlakozásokon kívül, — a helyi forgalomban naponta ötször érkezni és indulni Debrecen- és ugyancsak ötször Szerencs felé. Midőn az új motorkocsi menetek menetrendjét az alábbiakban közöljük, nem mulaszthatjuk el örömnünk kifejezést adni, hogy városunk amugy is rohamosan emelkedő forgalmát ez új menetek mennyire növelik majd, a kereskedelem és ipar fejlesztésére mily üdvös hatással leend, úgy hogy elmondhatjuk, miszerint városunk egyike lesz az elsőrendű forgalmi gócpontoknak, mi maga felé fogja irányítani az eddig töle elágazó áramlatokat, erősödve hatásában kifelé, s izmosodva tevékenységében beléltünk felvirágoztatására! — Az első motorkocsi vonalunkon január 15-én reggel 5 óra 15 perckor indul Debrecenből, 6 óra 49 perc-

kor érkezik állomásunkra és délelőtt 8 óra 25 perckor Szerencsre. — A második menet indul Szerencsről délután 12 óra 15 perckor és városunkba 1 óra 53 perckor érkezik. Itt csatlakozik az innen d. u. 2 óra 34 perckor induló személyvonathoz, mely Debrecenbe 3 óra 48 perckor érkezik. — A Debrecenből d. u. 12 ó. 19 p.-kor induló, s állomásunkra 1 ó. 31 p.-kor érkező személyvonathoz csatlakozik a harmadik motormenet és pedig indulván innen d. u. 3 ó. 10 p.-kor, Szerencsre érkezve 4 ó. 45 p.-kor. — Szerencsről indul a negyedik motormenet este 7 ó. 4 p.-kor állomásunkra 8 ó. 35 p.-kor érkezik. Itt találkozik a Debrecenből 8 ó. 13 p.-kor érkező személyvonattal, majd 8 ó. 52 p.-kor tovább indulva, este 10 óra 23 perckor érkezik Debrecenbe. E négy motorkocsi menet lehetővé teszi a Budapestről jövő és Budapestre menő utasok közvetlen csatlakozását úgy Szerencs, mint Debrecen felé a fővonalai gyors- és személyvonatokhoz, megszűnván azok a tetemes várakozási idők, melyek eddig oly sokszor kellemetlenné tették az utazást. — A motorkocsi menetekre a személyvonatokra érvényes díjszabási határozmányok érvényesek. — Kapcsolatosan az új menetekkel, január 15-től kezdve a Tiszapolgárról eddig reggel 6 óra 54 perckor érkezett vegyes vonat 6 óra 26 perckor fog állomásunkra érkezni! (P—os.)

Vaktüzi lárma. Tegnap előtt híre futamodott, hogy a gőzfürdőben tűz van. A tűzoltóság is kivonult. A gépész egy befagyott csövet szalma tüzzel olvasztott ki, amiből a közelben levők azt hitték hogy tűz van, és a tűzoltóságot is értesítették.

Kifosztott kamara. J. P. ó-szülő utcai lakost kellemetlen újévi meglepetés érte. Újév zivataros éjjelén ugyanis még eddig ismeretlen tettes feltörte a többszörös zárral ellátott kamaráját és abból sertőshusnőműit eltolvajlotta. A tolvajlás annál bosszantóbb, mert a múlt évben hasonló módon lopták meg a nevezettet, sőt nincs kizárva, hogy ugyanazon bűnös kéz követte el mindkét betörést. A rendőrség mindent elkövet a tettes kézrekerítésére nézve.

A „Nagykállói Polgári olvasókör” 1905. évi január hó 8-án a nagyvendéglő helyiségében zártkörű táncestélyt rendez.

Megnyílt a jégpálya. A mandzsuriai idő (egyesek ugyan macedóniainak mondják) vastag kéreggel vont a jégpálya vizét. Kövesen merészkednek azért a jégre menni mert a rég várt hideg a kívántnál is erősebb talált lenni és így itt is bebizonyosodott, hogy a jóból is megárt a sok.

Mi a politizálás? A társadalmi lapok gyakran bocsátkoznak politikai közlemények leadásába. Ezen — legtöbbszörre tudatlanságból eredő — közlés azonban hivatalos eljárásokat szokott maga után vonni. Egy konkrét eset kapcsán a Kuria nem rég kimondotta, hogy mi tekinthető politizálásnak, ami tehát csak azoknak a lapoknak van megengedve, amelyek biztosítékot tettek le. A Kuria szerint a sajtótörvény 30. szakasza a politikai tárgy fogalmát nem szorítja az önálló fejtegetés, az okoskodás, az érvelés, vagy következtetés eseteire, hanem egész általánosságban kötelezi a biztosíték letételére mindazokat az újságokat és időszakos lapokat, melyeknek tartalma politikai természetű tárgyak körül forog, melyek tehát közvetlenül az ország törvényhozásának vagy kormányzásának kérdéseit érdeklő közleményeket tartalmaznak.

A nyiregyházi kölcsönös segélyző egyesület mint szövetkezet, a kereskedő tanoncz-iskola javára 30 koronát adományozott, miért az elnökség köszönetet mond.

Pályázat. Az Erzsébet kórháznál alorvosi állásra van pályázat hirdetve. A pályázati kérvények febr. 10 ig nyújthatók be. Bővebb felvilágosítással a gondnoki hivatal szolgál.

Nyugtázás és köszönet. A szabolcsvármegyei tanítóegyesület által a budapesti Ferencz-József-Tanítók-Házában létesítendő szobalapítvány törlesztésére tekintetes Bogár Lajos városi főjegyző ur 20 korona adományát mai napon köszönettel átvettem. Nyiregyházán, 1905 évi január 3-án, Szabó Endre egyesületi pénztáros.

Az izr. nőegylet. f. hó 14-iki thea-estélyére már szétküldettek a meghívók. Az érdeklődés, mely e fényesnek és kedélyesnek ígérkező estély iránt mutatkozik, legnagyobb biztosítéka annak, hogy bálozó közönségünk egy jól eltöltött este kedves emlékével fog onnan haza térni. Multság és jótékonyosság, mindkettő kelendő ma Hunniában, mindkettő oltárán áldozik az, a ki a 14-iki thea-estélyen részt vesz.

A kereskedő ifjak egylete f. hó 8-án délután 2 órakor tartja rendkívüli közgyűlését, melyen a megüresedett elnöki állás fog választás útján betölteni.

A hangya szövetkezet évzáró gyűlésen bejelentették, hogy a múlt évben 171 új szövetkezet alakult többek között vármegyénkben Nyírvaján.

Köszönet nyilvánítás. Kállay András ur ömeltósága gróf Desselwily Alajos elhunyt alkalmából gyászkoszoru váltság czimen 20 koronát volt kegyes a városi szegény alap javára beküldeni, mely jótékony adományért ez uton is köszönetet mondok. — Nyiregyházán, 1904. évi december hó 31-én. Bogár Lajos h. polgármester.

A készlet. Folyó hó 3-án a kisvárdai terménycsarnoknál 7030. mm. buza 22560 mm. rozs és 202 mm. zab volt elraktározva.

Gondnokság. A helybeli kir. törvényszék özv. Nagy Jánosné tiszapolgári lakosnöt gondnokság alá helyezte.

A „Poel Zedek” segély-egylet javára egy asztal társaság 9 koronát, Kun Ármin ur 10 koronát adományozott, miért az elnökség köszönetét fejezi ki.

Törvényhatósági építkezések és a magyar ipar. A belügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósághoz, amelynek célja a törvényhatósági építkezéseknél a magyar ipar érdekeinek lehető biztosítása. A körrendelet körülményesen megszabja azokat a feltételeket, a melyeket a törvényhatóságoknak a vállalkozókkal kötendő szerződéseknél szem előtt kell tartaniok. A rendelet ötödik szakasza pedig meghagyja, hogy az építkezéseknél a vállalkozóknak csak is oly anyagokat, felszerelési és berendezési tárgyakat szabad külföldről beszerezniök, a melyeket Magyarországon egyáltalán nem gyártanak. A törvényhatóságoknak az építkezés egész folyamán szigorúan kell ellenőrizniök, hogy a vállalkozók ezt a rendelkezést pontosan be tartják-e.

Szent földi utazás. A folyó év március havában Jeruzsálem és környékének megtekintésére egy kirándulást tervez a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodája. Az utazásban bármely vallásu egyének résztvehetnek. Az izr. vallásuaknak szigorúan rituális ellátásban lesz részük. A szervező bizottságban megyénket Széll Mihály izr. hitközségi elnök, kisvárdai lakos képviseli. I. osztályban az utazási költség 1000, II-ik-ban 800-, III-ban 550 korona. Ezen összegekben mindenféle költség bent foglaltatik. Bővebb felvilágosításokkal Britz Miksa (Nyiregyháza, iskola-utca 3. sz.) szolgál. Jelentkezések ugyanott február hó 1-ig fogadtatnak el. Többek között a kirándulók megtekintik Alexandriát, Jaffát, Mikve-Jászraelt, Páta-Tikváht, Rison-Leczijont, Jeruzsálemet, az Olajfák hegyét, Jerichót, a Jordánt, a Holt-tengert, Portsaidot, Suez, Ismailiát, Cairót, Maimonides sirját, a Piramisakat stb.

Szülők figyelmébe. A „Kolozsvári Középiskolai Tanárjelöltek Segélyező-egyesülete” a szülők becses figyelmébe ajánlja, hogyha gyermekeik mellé nevelőre, korrepetitorra van szükségük, egy a javadalmazást is fel-tüntetető levélben forduljanak az Egyesülethez (Kolozsvár, Egyetem), mely lelkiismeretes és szakképzett nevelőről fog gondoskodni s a közvetítést díjtalanul végzi. — Vajha a szülők minél többször nyujtanának alkalmat, hogy gyermekeik helyesirányu neveltetésének érdekében szives szolgálatukra lehessünk. Szemerey Gergely e. i. elnök. Száva Kristóf e. i. titkár.

A közigazgatási bíróság legújabb döntvényei. Szerződéses munkások rendőri elővezetése iránt beadott kérvények bélyegmentesek. A városok tulajdonát tevő és állandóan katonai beszállásolás céljára szolgáló laktanyák nemcsak házadó, de az illetékegyenérték alól is mentesek. Ha a község a jegyzői földek után járó állami adók fizetését magára nem vállalta, ugy ezek az adók, mint tényleges birtokost a haszonélvező jegyzőt terhelik.

A dohánytermelők figyelmébe. A pénzügyminiszter legutóbbi rendeletet intézett a hatóságokhoz, a melyben hivatkozással arra, hogy a dohánytermelés nemcsak területhez, de személyhez is kötött jogosítvány, ezért a dohánytermelő személyében történt minden változást 15 nap alatt be kell jelenteni az illetékes dohánybeváltó-felügyelőségnek. A bejelentés megtételére adásvételnél a vevő, bérletváltozásnál bérlő, halálozás esetén törént változásnál az örökös csőd, vagy gondnokság alá helyezés esetén a tömeggondnok, vagy a zárógondnok van kötelezve. A bejelentés elmulasztása oly szabálytalanság, a melyért az illetékes hatóságok 20—200 koronáig terjedő pénzbírságot szabhatnak ki.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen leghatásosabb szer az akác-zvirágméz-cukorka a melyet kellemes ízénél fogva a gyermekek is szivesen megesznek. Egy doboz ára 40 fillér. Kapható egyedül dr. Szopkó Dezső „Arany-sas” gyógyszer-tárában, Nyiregyházán Pazonyi-utca 3. szám.

Termény árak:

Buza	9.15 — 9.30
Rosz	6.70 — 6.85
Árpa	7.00 — 7.20
Zab	6.60 — 6.70
Tengeri	7.40 — 7.50

CSARNOK.

Dal a jégről.

„Nincs jég”, „nem korcsolyázunk a télen”, „oda egyetlen szórakozásunk!”, — ilyen zugoló és jogosan panaszkodó hangok vették körül az embert lépten-nyomon.

A jég hátán végig száguldó bájos lánykák rózsás arca még nem régen halavány volt, a bosszuság sajtolta könnyek oly palástolhatatlan nyomokat hagytak arcukon, hogy a legforróbb nyári napon is jéggé fagyhatna kedvükért a kicsiny morgói tavacska, — a korcsolyázás nemes sportját üző arany-ifjak oly sopánkodva nézték a muló napokat, a nélkül, hogy a rákövetkező nap a legvékonyabb jégkéreg születésével kecsagtette volna őket, — hogy fájt látnunk a ki nem elégitett nemes vágyak bénító hatását rajtuk.

Az általános sopánkodás, elkeseredés az én érzékeny szívemet is meghatotta úgy, hogy — bár nem áldozom e nemes sport oltárán — (pfuj, micsoda fiatalember) magam is velök együtt menesztettem forró óhajaimat egy kicsinyke fagyasztó viszonzásért, velök együtt türelmetlenkedtem, vártam, reméltem és velök együtt . . . csatlakoztam!

De hadd kezdjem én ott, hol mások végezni szokták, a meglepő fordulaton: felébredtem. Az ilyenkor szokásos buta, vagy mondjuk méla szemekkel néztem körül, majd kiugrottam ágyamból és az ablakhoz mentem. Azután egy megvető pillantást vetve a nyirkos, ködös félhomályra, mely az ablakon átszűrődött, s egy rezignált sóhajjal ágyamba bujva a fal felé fordultam.

Önök is úgy jártak kedves barátnőim mindannyian, kik rezignált keserűséggel sóhajtottak fel: + 3 fok celsius!

„Istenem hát már sohasem fog fagyni? Imádkozz értünk szent Halifax!”

És szent Halifax teljesítette hivi óhaját és benyujtotta kérvényét. Gábor arkangyal

mosolyogva vonja válát: „Édes barátom, hidd el annyi dolgunk van mindnyájunknak így karácsony, újév táján, hogy rólad egészen megfélekedtünk!”

„Pedig elég fontos és nagyon szomorú — duzzog szent Halifax, — ha egész télen ily ködös, lucskos, csunya idő maradna, — kérlek tehát légy szószólója némileg ügyemnek! Hidd meg unalmas tél az, mikor se jég, se hó, csak szürke ködös homály, varja károgás és száraz ágak tompa csörgése a kiállhatatlan nyugati szélben, mely szárnyain hordja az influenzát!

Hej, ha tagy, ha a fehér puha havon csilingelő szánok futnak végig, ha a léptek csikorgását taktusban kíséri a csattogó korcsolya, a mint kacagó párok vidám sorban haladnak ki a morgói jégpályára.

Ha látnád, amint a befagyott tó tükröt lármás, kacagó, majd meg halkan suttogó emberek tarkítják, — akkor tudnád Gábor, milyen bolondot teszték, hogy az én ügyemet úgy elhanyagoljátok!”

„De édes barátom, eleget mulatnak az emberek így is, ott vannak a zsuruk, a Bessenyei-esték, ipariskolai multságok, nőegyleti balok, hisz maholnap farsang lesz!”

„Ugyan hagyd azokat a pletykázó divattermeket, hisz ugyis olyan unalmasak! Mi korcsolyázni akarunk, mert kérvényben is megirtam, mennyire szükséges ez.

A jégpálya a farsang előszobája. — Ott ismerkednek az emberek, — ott könyörgik ki ifjaink a négyeseket, — ott villannak el az ügyes lánykák egy-egy unalmas könyörgő elől. — Ott készül *Carneval herceg* csörgő sipkája: a rózsaszínű jókedv!

S azután ott van a jégen Amor is! Gyors kézzel fonja hálóját, rózsaszínű selyemszállakkal szövö a legédesebb illuziókat, a legmerészebb kombinációkat. Öreg szívek melegesznek fel, hervadt arcok pirulnak ki a gyors mozgásban, az élénk csevegésben. Blazirt aglegény-jelöltek a hevesvérű ifjakkal versenyt rohannak egy-egy tüzes szemű szőke-barna asszony, vagy egy-egy édes szőke-barna bájos babatündér után, kik kacéran, csillogó szemük minden csábításával ragadják magukkal a rohanó gárdát, hogy egy merész ívvel hátat fordítva nekik, kacagva szabaduljanak meg az epedve utánok kapkodó karok közül!

Ha hallanád Gábor azokat a suttogó szavakat, miket a nekihevült ifju bájos partnerével vált! Mesél neki a nagy, hatalmas óriásról, ki korlátlan ura minden dobogó szívnek, arról a hamis, csalfa, kacagó kas-tündérről, ki befészkelődik a legkérgesebb szívekbe is, ki bolondos lényével a jég hátán is meleget vezet a szívekhez: a szerelmet!

S ha látnád, óh Gábor arkangyal, azt a hosszú, forró tekintetet az édes baba ábrándos szeméből, ha látnád azt a pajkos mosolyt piros ajkain, mely a suttogás nyomában fakad, s melyek többet fejeznek ki, mint a hagyományos igen, boldogító igen! — S másnap ha látnád, amint az édes baba az amugy is elszótt levesbe még egy késhegyni sót tesz és szórakozottságában azt sem tudja, hogy a leves a mit most eszik, örült módon el van sózva! — Óh Gábor segíts rajtunk.”

Éljen, nyert dolog! Gábor mosolyog!! Oly kedvesen mosolyog, hogy bármelyiküktől is — hölgyeim — megérdemelne egy forró édes csókot!!!! Nyert dolog, mindjárt látta szent Halifax, hogy fagyni fog.

Másnap kemény téli időre ébredtünk fel. Mindnyájan tapsolva üdvözlöttük a fagyot és a jeget.

Közbejárásom nekem, — az érdeken kívül állónak — végre sikerült, ne is feledkezzenek meg rólam bájos olvasó-nőim, a szegény filisztéről, ki a váró szoba egy kis zugából szokta lesni, figyelni magukat, amint tova repülnek az én irigylésre méltó barátaim karján, s csak szürke gondolataimmal követem pajzán csevegésüket!

Ugy-e megteszik ezt nekem, s nem feledkeznek meg rólam akkor sem, ha az eljegyzési kártyáik címezése közben elmerengnek azon a kellemes, édes órán, melyet a jég hátán töltöttek el, s amely ily nagy boldogsághoz vezetett!,

Goldstein J. Sándor

férfi-, női-divat- és rövidáru-üzlete

Nyiregyháza.

Pazonyi-utca 4.

T. cz.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a 25 év óta fennálló

Blumberg József ur üzletét átvettem

és azt a legdivatosabb árukkal szereltem fel. — A helybeli és a főváros legnagyobb üzleteiben szerzett tapasztalataim, valamint Budapest és a külföld első gyárosaival való összeköttetésem lehetővé teszik, hogy szives megbízásainak a legpontosabban megfeleljek.

Midőn tisztelettel kérem, hogy szives látogatásaival minél gyakrabban szerencsételni kegyeskedjék, maradtam

kiváló tisztelettel

Goldstein J. Sándor.

Verseny-ár 85 krajczár

melvért mindenki egy pár bőrkecstyüt, jobbat mint a külföldről beözönlőket, fehér, galambszin és minden divatszín-

ben kaphat

BLUMBERG JÓZSEF

kecstyüs és kötszerésznél
NYIREGYHÁZÁN, Városház-tér 2. sz.

Raktár: sérvkötők s mindenféle kötszerek és betegápolási kellékek és valódi párisi gummi cikkek, „Solingen“-i acéláruk. Legfinomabb szappan és illatszerek.

!!Számos karácsonyi és ujévi ajándék tárgyak!!

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinék bérmentesen küldünk egy csomag Cozapot.
Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbaszólója a tartózkodásról, mert a csodálatos ellenanyag teszt az iszákosnak a szeszes italt. A Coza olv csendesén és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtli mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőket beszélte:

„Igen én is használtam ezt a remek szert, a férjem tudta nélkül és hála Isten teljesen segített rajta. Jó férfi volt józan állapotban, de sajnos, majt mindig részeg volt. Folytonos félelem, aggodalom és kétségbeesés, szegény, becselt nő és szegénység közepette éltél! De minek is meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga ekképpen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotává tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becselenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tomérdek fiatalembert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 137). 71, High Holborn, London, W. C. ANGLIA.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérral bérmentesítendőek).

Választási zászlókat

a legjutányosabb árak mellett a legrövidebb idő alatt szállít

Ungár Lipót áruháza
Nyiregyháza.

GYORSAN

lohasztja a test elzsírosodását, ártalmatlan-ságáért jót állás. Thile soványító theája, miről legjobb bizonyítványok tanuskodnak.

Helyben csomagja 2 K.

Vidékre 2 kor. 50 fil.

Bérmentve, utánvét mellett kapható:

Török József

gyógyszertárában, Budapest, Király-utca.

Birtok!

Nyiregyházi határban a városhoz 1/2 órányira fekvő 880 holdas birtok 40 hold dohány termeléssel szabad kézből bérbé adandó.

Esetleg eladandó!

Bővebbet e lap kiadóhivatala.

Szélhajtó és görcs-csillapító

Biebergeil-Cseppek

Étvágyat előidéző és emésztést elősegítő háziszser

Egy üveg ára 1 korona.

Két üvegnél kevesebb — utánvét 2 kor. 50 fillér — nem küldetik.

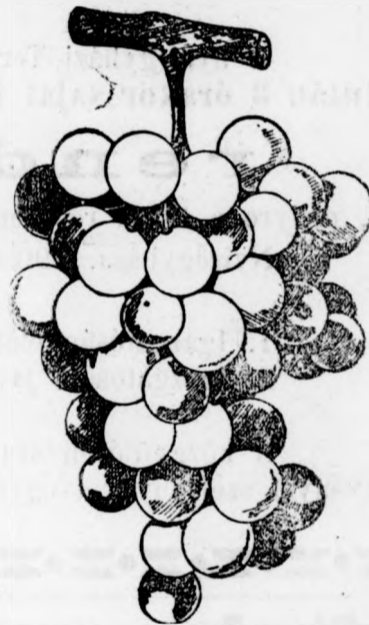
Megrendelhető:

Julius Bittner gyógyszerháza,

Gloggnitz (Nied.-Oest).

„Milleniumtelep” Nagyösz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segélylyel és állami felügyelet mellett létesült.

Valódi Persa-szőnyegek.

Tömeges vételek tolytán a következő cikkek állanak a nagyérdemű vevő-közönségnek **bámulatos olcsó árban** rendelkezésére:

férfi- és női gyapju-szővetek, vásznak, kanavászok, köpper, schiffon

és batisztáruk, ágy- és asztaltakarók, szőnyegek, fehér és színes

damaszt-készletek, férfi ingek és gallérok, ruhadiszek, csipkék,

betétek és szalagok, zsebkendők, férfi-, női- és gyermekharisnyák.

PRÁGER KÁROLY

Zöldség-tér.

KOVÁCSI JENŐ DIVATÁRUHÁZA

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2.

•••• Mélyen leszállított árban ••••

számítom az idényről visszamaradt összes cikket, ez által **kedvező alkalmat** óhajtok nyújtani a t. vevőközönségnek hogy úgy a **saját szükségletét** mint az ajándécul szánt dolgokat **legelőnyösebben** szerezhesse be. Szives tájékozással megemlítem, hogy **óriási választékban** vannak még raktáron a legfinomabb kivitelig a legdivatosabb

==== női ruha és blous szövetek. ====

Sima posztó női ruhákra 30 krajczártól feljebb.
Angol szövet női ruhákra 60 krajczártól „
Blous selymek remek kivit. 60, 70, 80, 90 kr-tól „
Blous bársonyok remek kivitelben 60 kr tól „
Zsebkendők és stb. cikkek meglepő olesó árban.

Kiváló tisztelettel **KOVÁCSI JENŐ.**

Férfi
divatszövetek

Nyiregyházi termény és áruraktár részvénytársaság.

Hirdetmény.

A nyiregyházi Termény és áruraktár részvénytársaság folyó 1905. évi január hó 14-én szombaton délután 3 órakor saját irodahelyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Nyiregyháza, 1905. január 4.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság előterjesztése egy új raktár építése tárgyában.
2. Igazgatósági javaslat a Nyiregyháza—Sóstó—dombrádi vasuti részvények vétele tárgyában.

A közgyűlésen szavazati joggal csak azon részvényes bir. (alapszab. 12. §) ki 3 nappal a közgyűlés előtt részvényét szelvénynyel együtt a társulat irodájában, az ügyvezető-igazgató térítvénye ellen leteszi.

Minden család pénzt takarít!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90.	Finom ajour 6 sz. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45			Remek 6 szem. vászon damaszt garn. csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 db. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég gyöngy vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rumburgi vászon csak 5.60	30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 8.25	50 rőfös vég irlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég R. chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. chiffon csak f. 6.85
30 rőfös vég csikos kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás I ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40.	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonzóli kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55.	Remek női chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászon lepedő 2 m. hosszu és 1 1/2 m. széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 m. hosszu, 1 1/2 m. széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.		Remek selyem cloth paplan minden színben f. 3.95	Remek cashmir paplan minden színben csak f. 3.55

HA lakadalmi meghívó, névjegy, levelpapir cégnyomással, rovatos iv, alapszabály vagy más eféle, falragasz, gyászjelentés, évi mérleg, számla ürlap stb. stb.

az élet szükségleteiben előforduló bármilyen nyomtatványra van szüksége, forduljon bizalommal a

PIRINGER JÁNOS
könyvnyomdájához
Nyiregyháza, Városház-palota

hol olesó árszámitással esinos kivitelű nyomtatványok készülnek, mindenkor a megrendelő kívánsága szerint a legmodernebb előállításban.

Kész nyomtatványok raktára.

A nyomdával könyvkötészet is van összekötve.